

**CHARAKTERYSTYKA DROBNYCH FRAKCJI ZIARNOWYCH
Z PRZERÓBKI GRANITÓW STRZEGOMSKICH
POD KĄTEM ICH ZASTOSOWANIA DO PRODUKCJI PŁYTEK CERAMICZNYCH**

Słowa kluczowe

drobne frakcje granitowe, granity strzegomskie, topniki ceramiczne, płytki gresowe

Streszczenie

W celu zagospodarowania drobnych, odpadowych frakcji granitowych (0–2 mm) powstających podczas produkcji kruszywa łamanego przeprowadzono badania ich przydatności jako surowca skaleniowego (topniki) dla celów przemysłu ceramicznego. Przedmiotem badań były próbki pochodzące z sześciu kopalń zlokalizowanych w masywie granitoidowym Strzegom-Sobótka (Dolny Śląsk). Charakterystykę surowcową przeprowadzono metodą mikroskopową i na podstawie badań chemicznych. Przydatność tych surowców do produkcji płytek ceramicznych określono opierając się na mikroskopii wysokotemperaturowej oraz spektrofotometrycznym pomiarze barwy próbek po wypaleniu w 1200°C. Na ich podstawie stwierdzono, że w szczególności drobna frakcja ziarnowa granitu z Chwałkowa może stanowić wartościowy surowiec skaleniowy do produkcji płytek gresowych. Charakteryzuje się ona m.in. zawartością alkaliów przekraczającą 7,5% oraz modulem alkaliczności ($K_2O:Na_2O$) mniejszym od 1, co w znaczącym stopniu wpływa na obniżenie temperatury topnienia i pojawienie się – w przeciwieństwie do surowca z przewagą skaleni potasowych nad plagioklazami – w niższej temperaturze odpowiedniej ilości fazy ciekłej. Surowiec ten może być – podobnie jak i inne drobne frakcje granitowe – wykorzystywany jako substytut tradycyjnych surowców skaleniowych m.in. do produkcji płytek gresowych o barwnym czerepie.